

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΧΟΛΙΟ

Αγαπητοί αναγνώστες,

Φέτος τον Ιανουάριο συμπληρώθηκαν τρία χρόνια από την απώλεια της καθηγήτριας Κοινωνικής Εργασίας Χριστίνας Βάγια (1943 - 2015). Η Χριστίνα υπήρξε πρωτοπόρος στους τομείς της Κοινοτικής Εργασίας στην Ελλάδα και των εφαρμογών της Πληροφορικής και του Διαδικτύου στην Κοινωνική Εργασία. Με τη στέρεη επιστημονική της κατάρτιση, την καινοτομία σκέψης της, τον επαγγελματισμό, τον δυναμισμό και το ήθος της ενέπνευσε και έδωσε όραμα σε γενιές φοιτητών. Όπως αναφέρει ο καθηγητής Χ. Πουλόπουλος σε προλογικό του σημείωμα, *"Μέσα από τη διδασκαλία της αναδεικνυε τις αρχές και τις αξίες της Κοινωνικής Εργασίας: την κοινωνική δικαιοσύνη, τον σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα, την ενδυνάμωση των ανθρώπων, τη συνεχή προσπάθεια για προσωπική και κοινωνική αλλαγή"*. Εκτός από το ευρύ επαγγελματικό της έργο, η Χριστίνα Βάγια διακρίθηκε και για τη μακρόχρονη εθελοντική της προσφορά για την ανακούφιση και την ευημερία ευάλωτων κοινωνικά ομάδων. Η διδασκαλία της συμβάδισε με το παράδειγμα ζωής της.

Το περιοδικό μας, τιμώντας τη μνήμη της, δημοσιεύει στο παρόν τεύχος (αρ. 129/2018) ομιλία την οποία εκφώνησε το 2007, με θέμα τις ευκαιρίες και τους κινδύνους για το παιδί και την οικογένεια από τη χρήση του Διαδικτύου. Το κείμενο αποτελεί προδημοσίευση από το υπό έκδοση βιβλίο της Χριστίνας Βάγια: *Κοινωνική Εργασία και Κοινωνική Πρόνοια - Επιλεγμένα Κείμενα* (εκδόσεις Παπαζήση).

Στην ίδια θεματολογία αναφέρεται και το επόμενο άρθρο. Η κλινική κοινωνική λειτουργός και ψυχοθεραπεύτρια Ελένη Σιδεράκη και ο καθηγητής Κοινωνικής Εργασίας Χάρης Ασημόπουλος μας γνωστοποιούν τα αποτελέσματα έρευνας, με ποιοτική μεθοδολογία, αναφορικά με τη λειτουργικότητα οικογενειών εφήβων με προβληματική χρήση του Διαδικτύου, σύμφωνα με το μοντέλο οικογενειακής λειτουργικότητας Circumplex Model of Marital and Family Systems του Olson (1989). Τα ερευνητικά δεδομένα συλλέχθηκαν από συνεντεύξεις με δώδεκα (12) μητέρες εφήβων με προβληματική χρήση του Internet. Οι συγγραφείς παρουσιάζουν την εννοιολογική θεώρηση, τους αιτιολογικούς παράγοντες και τις επιπτώσεις του ψυχοκοινωνικού αυτού προβλήματος, καθώς και τη σύνδεση της οικογενειακής λειτουργικότητας με την προβληματική χρήση του Διαδικτύου, όπως

προκύπτει από τις έρευνες της διεθνούς και της εγχώριας βιβλιογραφίας. Τα αποτελέσματα της μελέτης τους δείχνουν ότι, *"οι συγκεκριμένες οικογένειες εμφανίζουν δυσλειτουργικά σχήματα στα υποσυστήματά τους και ανεπαρκή οικογενειακά μοντέλα"* και ότι, *"το σύμπτωμα της προβληματικής χρήσης του Διαδικτύου εκ μέρους των εφήβων φαίνεται να συντελεί στη διατήρηση της ομοιόστασης του συστήματος"*.

Πώς το Μεσογειακό πρότυπο του άνδρα - προσάτη οικογένειας επηρεάζει, μεταξύ και άλλων αιτίων, και εν πολλοίς συνδιαμορφώνει την κοινωνική πολιτική και το υπάρχον σύστημα πρόνοιας, και κατά συνέπεια τις ψυχοσωματικές ανάγκες υγείας των γυναικών σε ορεινό Δήμο της Κρήτης; Το θέμα αυτό εξετάζουν η Μαρία Μουδάτσου, κοινωνική λειτουργός και εργαστηριακή συνεργάτης στο τμήμα Κοινωνικής Εργασίας, Α.Τ.Ε.Ι. Κρήτης, και διεπιστημονική ομάδα συνεργατών μέσα από την καταγραφή των απόψεων δεκατεσσάρων (14) επαγγελματιών υγείας και πρόνοιας, που είναι υπεύθυνοι για την εφαρμογή κοινωνικής πολιτικής στην Ορεινή Κρήτη. Στο άρθρο τους, οι συγγραφείς παραθέτουν αποσπάσματα από τις απαντήσεις των συμμετεχόντων στην έρευνα, σχετικά με θέματα όπως, ο ρόλος του κοινωνικού πλαισίου στην υγεία των γυναικών, οι επιπτώσεις στην υγεία από τις έμφυλες ανισότητες στις ευκαιρίες που είναι διαθέσιμες για τις γυναίκες, οι υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας που παρέχονται αλλά και τα εμπόδια που συναντούν οι γυναίκες. Οι προτάσεις των συμμετεχόντων για το μέλλον συγκλίνουν στη διαπίστωση ότι, *"οι ανάγκες υγείας των γυναικών είναι κοινωνικά «κατασκευασμένες»"* και ότι απαιτείται αναθεώρηση της κοινωνικής πολιτικής με στοχευμένες εφαρμογές για τις γυναίκες και με συμμετοχή κατά το δυνατόν των ίδιων των γυναικών στη λήψη αποφάσεων, μέσα από μια πολιτισμικά ευαίσθητη προσέγγιση.

Η Συντακτική Επιτροπή